

Op visite bij de online arts

Digitale raadpleging

Natuurlijk zal de digitale dokter de echte, menselijke arts nooit vervangen. Toch vertrouwen steeds meer internetgebruikers op zo'n virtuele medische raadsman voor kleine kwaaltjes waarmee ze niet meteen naar de huisarts stappen. Of ze bezoeken een medische stek gewoon om beter geïnformeerd te zijn vooraleer ze echt in de wachtkamer van hun arts plaatsnemen. DIRK SCHOOFS

WAT DOEN WE?
- DIGITALE DOKTERS CONSULTEREN

WAARMEE?
- EEN INTERNETVERBINDING

HOELANG?
- TIEN MINUTEN

MOEILIJKHEID?
★★☆☆☆

Je moet uitkijken met online dokters. Webdokters blijken vaak verbonden met online apotheken, zeg maar winkels waar men via het illegaal circuit Viagra, dubieuze afslankpillen, louche middeltjes voor penisverlengingen en kalmeertabletten aan de man brengt. Bovendien wordt er dikwijls niets gezegd over de competentie van de artsen. Gaat het trouwens wel om echte dokters? Vorige maand ontstond er bij onze noorderburen nogal wat commotie naar aanleiding van een onderzoek dat TNS Nipo in opdracht van RTL hield onder patiënten en artsen. Uit de enquête bleek dat zeven van de tien Nederlanders voor ze naar de dokter gaan eerst even langs 'dokter Google' passeren, en zelf op het internet proberen uitvissen wat er mis is. Volgens de artsen is die medische informatie niet altijd even betrouwbaar en kunnen de klachten verergeren als iemand pas later naar de arts gaat. Ook zouden de geneesheren meer tijd nodig hebben om eigenwijze patiënten te overtuigen die via het web foute informatie hebben opgestoken. Toch zijn er enkele lovenswaardige initiatieven, waarvan de meeste van Nederlandse origine.

De vraagbaak

Naast Google is er de speciale medische zoekmachine MediGO www.medigo.nl. Deze 'search engine' doorzoekt alleen websites met 'correcte medische informatie'. Al deze sites zouden gecontroleerd zijn door de medische professionals van MediGO. Bovendien kan je de zoekresultaten laten filteren op organisatie, zodat je zelf bepaalt welke informatie je te zien krijgt.

Waar komen dromen vandaan? Wat gebeurt met je huid wanneer er een tattoo wordt gezet? Wat gebeurt er met je lichaam wanneer je overgeeft? Een groep studenten geneeskunde, psychologie, biologie en biomedische wetenschappen legt op Hoewerktmijnlichaam.nl www.hoewerktmijnlichaam.nl duidelijk uit hoe ons menselijk lichaam functioneert (zie afbeelding 1). Het is vooral een site die verklaringen geeft. Veronderstel dat je je regelmatig duizelig voelt, of je wil stoppen met roken en je vraagt je af of nicotinepleisters daadwerkelijk helpen, dan zijn er twee manieren om het antwoord te vinden. Ofwel geef je in het zoekvak een zoekterm als 'duizeligheid' of 'nicotinepleisters' in. Ofwel consulteer je de rubrieken. Die zijn nogal onmedisch opgesteld. Er zijn er zes: Zintuigen en psyche, Mechaniek en reflexen, Verschil tussen jou en mij, Functies en doelen, Stofwisseling en medicijnen en Afweer en ziektes. We geven toe dat

1

Hoewerktmijnlichaam.nl is een website met een hoog jongens-en-wetenschapgehalte.

we niet weten in welke rubriek we de kwestie van de nicotinepleisters zouden moeten vinden. Dus doen we een beroep op het zoekvak. En inderdaad, we krijgen een degelijk antwoord. Het leuke is dat je meteen ook de reacties van andere surfers kan lezen. Er zitten altijd wel een paar uitslovers bij die blijven doorvragen.

Filmpjes over aambeien en erectiestoornissen

Wie een broertje dood heeft aan grote lappen tekst, verwijzen we door naar Ziekenhuis.nl www.ziekenhuis.nl. Zoek daar in de linkerkolom de knop **Filmpjes** (zie afbeelding 2). Het aantal animaties en instructieve video's is indrukwekkend. Hier zie je tenminste wat een bypass-operatie is, wat verhoogde cholesterol veroorzaakt en hoe je jeugdpuistjes en koortslippen bestrijdt. Ook hier is alles verdeeld in medische rubrieken: **Gynaecologie**, **Heelkunde**, **Huisartsgeneeskunde**, ... Eigenlijk zou iedere huisarts in zijn wachtkamer een pc moeten installeren waarop de patiënten deze filmpjes kunnen bekijken. Hier wordt in animaties getoond wat hij anders van achter zijn bureau moet proberen uitleggen. Omdat dokters regelmatig termen gebruiken die alleen zij begrijpen, vind je er ook een geweldig medisch woordenboek, met de academische term naast de Engelse term en de Nederlandse verklaring.

Even kijken wat er gebeurt bij hyperventilatie.

Voorlichting en levensstijl

Netdokter.nl www.netdokter.nl is een initiatief van de Nederlandse artsenorganisatie dat vooral op jongeren mikt. Hier probeert men bij te dragen tot een gezonde levenstijl. Dat gebeurt onder meer door een goede voorlichting te geven en vragen over gezondheid en levensstijl te signaleren. De vragen van jongeren op Netdokter.nl worden beantwoord door het NIGZ (Nationaal Instituut voor Gezondheidsbevordering en Ziektepreventie). De specifieke medische kwesties behandelt de KNMG (Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst) zelf. Men werkt hier in vijf rubrieken: **Gezondheid en ziekte**, **Jij en je lijf**, **Relaties en seks**, **Piekeren en problemen** en **Drank, drugs en roken**.

Profiteer van andermans vragen. Klik op de knop **Vraag het Netdokter**, kies daarna een rubriek en geef een trefwoord in. Wij probeerden het met de rubriek 'Ziek!' en gaven als trefwoord 'hoofdpijn' in. Het resultaat waren 8 beantwoorde vragen in verband met hoofdpijn: over mensen die bang zijn voor migraineaanvallen, over abnormale hoofdpijn, over hoofdpijn en braken bij jonge kinderen, ... Voorlopig is deze dienst echter gestopt en is het niet langer mogelijk om nieuwe vragen door te sturen.

Dokter Binkmans en co

De Nederlandse huisartsen staan kritisch tegenover het gebruik van elektronische consultatie. Het betekent een toename van de werkdruk, en e-consult wordt volgens hen ondermaats gehonoreerd. Daarbij komt dat ze per 1 januari 2008 niet langer via mail geneesmiddelen mogen voorschrijven aan onbekenden. Online advies mag nog steeds, maar "dient ingebed te zijn in een reeds bestaande behandelrelatie tussen arts en patiënt".

De praktijk bewijst het tegenovergestelde. Op Dokter.nl www.dokter.nl kan je als Nederlander en Belg een digitaal consult aanvragen (zie afbeelding 3). De richtlijnen voor online advies worden omzeild doordat er een zogezegd persoonlijk medisch dossier wordt aangelegd: een DDD (Dokter.nl Digitaal Dossier). De kosten voor een consult bedragen € 25 en je kan via deze weg geen recepten of medicatie ontvangen. Omstreden in de medische wereld of niet, voor dit initiatief komen specialisten met hun foto, naam en faam in het rijtje staan. Mijn Specialist www.mijnspecialist.nl is nog zo'n initiatief waarbij je aan een specialist een vraag stelt en vervolgens de factuur krijgt toegestuurd. Wil je een antwoord binnen de 24 uur, dan moet je € 125 ophoesten. Voor een uitgebreid antwoord binnen de 5 werkdagen tel je € 75 neer, en voor een standaard antwoord betaal je € 50. Nergens wordt uitgelegd wat het verschil is tussen een 'standaard' en een 'uitgebreid' antwoord. Dokterdokter www.dokterdokter.nl profileert zich als 'de thuisarts naast uw huisarts'. Ook hier kan je inschrijven op een goedkoop e-health pakket en zo gebruik maken van de medische woordenlijst en een digitaal consult.

In Amerika draait men helemaal dol. Neem bijvoorbeeld Jay Parkinson www.jayparkinsonmd.com. Jay is een bink die zich in de media heeft uitgeroepen tot 'de nieuwe arts'. Jay bezoekt inderdaad zijn patiënten aan huis, maar daarnaast legt hij ook e-visits af. Het mes snijdt aan alle kanten. Zijn patiënten kunnen hem via telefoon, mail, chat, sms en video bereiken. Hoewel hij blijft volhouden dat hij zijn patiënten veel geld bespaart, kost een e-visite al snel $ 200. En dan heb je deze bink niet eens echt over de vloer gehad.

Er zit wat in. Wat heeft die Jay dat ik niet heb? Met een beetje Photoshop kan ik er ook breedgeschouderd en met borsthaar uitzien. Iemand zin in een privé-webgids? Tegen betaling natuurlijk... ♦

Online consult wordt in Nederland steeds populairder.